

รายวิชา ภาษาไทย

เรื่อง พุทธวิเคราะห์ข้อเท็จจริง
ข้อคิดเห็นจากเรื่องที่ฟังและดู

รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

ผู้สอน ครูพาริเดชธ์ เบญญากาจ

เรื่อง พุดวิเคราะห์ข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็นจากเรื่องที่ฟังและดู

ท ๓.๑ ม. ๒/๒ , ม. ๒/๖

นักเรียนชอบฟังหรือดูข่าวประเภทใด
มากที่สุด เพราะเหตุใด

ศึกษาใบความรู้
การวิเคราะห์ข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น

ใบความรู้ เรื่อง การแยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่อง หน่วยที่ ๓ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓
เรื่อง พุทวิเคราะห้ข้อเท็จจริง และข้อคิดเห็น
รายวิชาภาษาไทย ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

การแยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน

การที่นักเรียนจะวิเคราะห์เนื้อหาสาระของการอ่านและการพูดนั้น นักเรียนจะต้องรู้ว่าอะไรเป็นใจความสำคัญของเรื่อง อะไรเป็นเนื้อหาหลัก เนื้อหารอง ตอนใดเป็นใจความที่แสดงเหตุและผล ข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น ในขณะที่เดียวกันต้องใช้ความคิด ความรู้ และประสบการณ์ของนักเรียน เพื่อพิจารณาว่าเรื่องที่ฟังนี้มีความสมเหตุสมผลและมีความถูกต้องหรือไม่ มากน้อยเพียงใด

การวิเคราะห์ข้อความใดเป็นข้อเท็จจริง ข้อความใดเป็นข้อคิดเห็น นักเรียนจะต้องตั้งใจอ่าน และตั้งใจฟังแล้วลองใช้หลักต่อไปนี้พิจารณาแยกแยะ

ลักษณะของข้อเท็จจริง	ลักษณะของข้อคิดเห็น
๑. มีความเป็นไปได้	๑. เป็นข้อความที่แสดงความรู้สึก
๒. มีความสมจริง	๒. เป็นข้อความที่แสดงความคาดคะเน
๓. มีหลักฐานเชื่อถือได้	๓. เป็นข้อความที่แสดงการเปรียบเทียบ
๔. มีความสมเหตุสมผล	๔. เป็นข้อความที่เป็นข้อเสนอแนะหรือเป็น ความคิดเห็นของผู้พูดเอง

ตัวอย่างข้อความที่เป็นข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น

ลักษณะของข้อเท็จจริง	ลักษณะของข้อคิดเห็น
๑. จังหวัดเชียงใหม่อยู่ทางตอนเหนือของประเทศไทย	๑. เชียงรายมีภูมิประเทศที่สวยงามน่าอยู่
๒. การทำลายป่าไม่ทำให้เกิดความแห้งแล้ง	๒. กินผักบ่งทำให้ตาหวาน
๓. แมวมีอิมิตีเท่าหมา	๓. คนที่เชื่อถือใจกลาง เชื่อว่าแมวเป็นสัตว์ ลึกลับ
๔. เมื่อข้าวราคาตกต่ำทำให้ชาวนาเดือดร้อน	๔. บ่าววีร้องเพลงได้อารมณ์มากที่สุด
๕. มงคลเป็นนักเรียนโรงเรียนวัดถ้ำปลาวินัยาคม	๕. สมชายชอบวิชาภาษาไทย

เราควรตระหนักถึงความสำคัญของการวิเคราะห์จากการอ่านการฟังและการดู เพราะทุกวันนี้ เป็นยุคแห่งข่าวสาร ข้อมูล เราจำเป็นต้องรับสารที่เข้ามาในชีวิตประจำวันอย่างมากมาย ทั้งสารที่เป็นเรื่องราวความรู้ บอกเล่าให้ทราบ ให้แนวคิด ให้ความเพลิดเพลิน และสารเชิงโน้มน้าวใจ หากเราไม่สามารถแยกแยะประเด็นสำคัญๆ ที่ประกอบกันขึ้น เป็นเรื่องราวได้ เราก็จะไม่สามารถนำประโยชน์จากการฟังและดูสารนั้นไปใช้ประโยชน์ได้เลย

การแยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น

การแยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น คือ การพิจารณาเรื่องที่อ่าน ในแง่มุมต่าง ๆ เมื่ออ่านจบแล้วต้องแยกแยะได้ว่าอะไรคือข้อเท็จจริง อะไรคือข้อคิดเห็น มีความน่าเชื่อถือเพียงใด

ตัวอย่างการแยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น

“ประเทศหนึ่งๆ ต่างก็มีระบอบการปกครองแตกต่างกันออกไป ประเทศรัสเซียได้ชื่อว่าเป็นประเทศที่ปกครองด้วยระบบสังคมนิยม ไม่มีศาสนา ไม่มีพระมหากษัตริย์ ถ้าข้าพเจ้า ต้องมีชีวิตอยู่ที่นั่น คงจะอึดอัดใจมิใช่น้อย เพราะข้าพเจ้าถือว่าทั้งสองสถาบันคือศูนย์รวมจิตใจของคน”

ข้อเท็จจริง : ประเทศหนึ่งๆ ต่างก็มีระบอบการปกครองของตนเองไม่เหมือนประเทศอื่น
ประเทศรัสเซียมีการปกครองตามระบบสังคมนิยม ไม่มีศาสนา ไม่มีพระมหากษัตริย์
ข้อคิดเห็น : ถ้าข้าพเจ้าต้องมีชีวิตอยู่ที่นั่น คงจะอึดอัดใจมิใช่น้อย
: ข้าพเจ้าถือว่าทั้งสองสถาบันคือศูนย์รวมจิตใจของคน

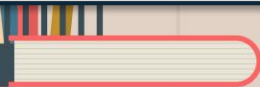
การแยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน

ลักษณะของข้อเท็จจริง	ลักษณะของข้อคิดเห็น
<ol style="list-style-type: none"> ๑. มีความเป็นไปได้ ๒. มีความสมจริง ๓. มีหลักฐานเชื่อถือได้ ๔. มีความสมเหตุสมผล	<ol style="list-style-type: none"> ๑. เป็นข้อความที่แสดงความรู้สึก ๒. เป็นข้อความที่แสดงความคิดคะเน ๓. เป็นข้อความที่แสดงการเปรียบเทียบอุปมาอุปมัย ๔. เป็นข้อความที่เป็นข้อเสนอแนะหรือเป็นความคิดเห็นของผู้พูดเอง

ตัวอย่าง ข้อความที่เป็นข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น

ลักษณะของข้อเท็จจริง	ลักษณะของข้อคิดเห็น
๑. จังหวัดเชียงรายอยู่ทางตอนเหนือของประเทศไทย	๑. เชียงรายมีภูมิประเทศที่สวยงามน่าอยู่
๒. การทำลายป่าไม้ทำให้เกิดความแห้งแล้ง	๒. กินผักบุ้งทำให้ตาหวาน
๓. แมวมือมีผีเท้าเบามาก	๓. คนที่เชื่อถือโชคกลาง เชื่อว่าแมวเป็นสัตว์ลึกลับ
๔. เมื่อข้าวราคาตกต่ำทำให้ชาวนาเดือดร้อน	๔. บ่าววีร้องเพลงได้อารมณ์มากที่สุด
๕. มงคลเป็นนักเรียนโรงเรียนวัดถ้ำปลาวิทยาควม	๕. สมชายชอบวิชาภาษาไทย

ตัวอย่าง การแยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น

“ประเทศหนึ่ง ๆ ต่างก็มีระบอบการปกครองแตกต่างกันออกไป ประเทศรัสเซียได้ชื่อว่าเป็นประเทศที่ปกครองด้วยระบบสังคมนิยม ไม่มีศาสนา ไม่มีพระมหากษัตริย์ ถ้าข้าพเจ้าต้องมีชีวิตอยู่ที่นั่น คงจะอดอัดใจมิใช่น้อย เพราะข้าพเจ้าถือว่าทั้งสองสถาบันคือศูนย์รวมจิตใจของทุกคน”

ข้อเท็จจริง : ประเทศหนึ่งๆ ต่างก็มีระบอบการปกครองของตนเองไม่เหมือนประเทศอื่น ประเทศไทยมีการปกครองตามระบบสังคมนิยม ไม่มีศาสนา ไม่มีพระมหากษัตริย์

ข้อคิดเห็น : ถ้าข้าพเจ้าต้องมีชีวิตอยู่ที่นั่น คงจะอึดอัดใจมิใช่น้อย
: ข้าพเจ้าถือว่าทั้งสองสถาบันคือศูนย์รวมจิตใจของทุกคน

ตัวอย่าง

การวิเคราะห์ข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น

ตัวอย่างการวิเคราะห์ข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น จากเรื่องที่ฟังและดู เรื่อง พุทธิวิเคราะห์ข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็นจากเรื่องที่ฟังและดู

เสพติด"เฟซบุ๊ก" โรคใหม่ยุคดิจิทัล

"เฟซบุ๊ก" หรือ "เฟสบุ๊ก" มีสถานะเป็นเว็บไซต์เครือข่ายสังคมออนไลน์หมายเลข ๑ อย่างปราศจากข้อกังขา ด้วยยอดสมาชิกทะลุ ๔๐๐ ล้านคน พลเมืองในยุคดิจิทัลจากทั่วโลกแห่หลั่งไหลเข้ามา สมัครสมาชิกใช้งาน โพสต์บอกเล่าเรื่องราวต่างๆ ของตนเองลงไปใน "หน้ากระดาน" หรือ "Wall" ของเฟซบุ๊ก เพื่อเสริมสร้างสัมพันธภาพกับเพื่อนเก่าและเพื่อนใหม่ ขณะเดียวกันบางกลุ่มก็ใช้เฟซบุ๊ก เป็นสื่อคลายเหงา ระบายความทุกข์ใจใจ แสดงทรรศนะการเมือง ไปจนถึงทำการค้า ฯลฯ แต่ในกระแสนิยมดังกล่าว นี้เอง ได้ทำให้เกิดโรคใหม่ขึ้นมา นั่นคืออาการ ที่นักจิตวิทยาเรียกว่า โรคเสพติดการเล่นเฟซบุ๊ก หรือ "เฟซบุ๊ก แอดดิคชัน ดิสออเดอร์" (Facebook Addiction Disorder : FAD) ซึ่งชาวเอชบีจำนวนไม่น้อยอาจล้มป่วยด้วยโรคนีไปแล้วโดยไม่รู้ตัว ขณะที่ผลสำรวจล่าสุดในสหรัฐอเมริกา ชี้ว่า ผู้หญิงมีความเสี่ยงเกิดอาการนี้มากที่สุด

ปัจจุบัน "สหรัฐอเมริกา" เป็นประเทศที่มีสถิติผู้ใช้งานเว็บเฟซบุ๊กมากที่สุด

ในโลก ผลจากการที่ สหรัฐทุบสถิติมีพลเมืองเฟซบุ๊กสูงสุด ทำให้นักจิตวิทยาแสดงความวิตกกังวลว่าปัญหาเสพติดเฟซบุ๊กหรือFAD อาจทวีความรุนแรงมากขึ้นตามลำดับ ถ้าเล่นเว็บดัง แหม่งนี้โดยปราศจากความยับยั้งชั่งใจข้อห่วงใยดังกล่าวยิ่งตอกย้ำว่าไม่ใช่เรื่องเล่น ๆ ภายหลังบริษัท ออกซิเจนมีเดียและเลดส์ลิปรีเสิร์ช ทำแบบสอบถาม

สำรวจพฤติกรรมประชากรสหรัฐ วัยผู้ใหญ่ ๑,๖๐๕ คน ระหว่างเดือนพ.ค. ถึง มิ.ย. ที่ผ่านา และพบข้อมูลชวนตกตะลึง ว่าผู้หญิงยุคใหม่ ในสหรัฐที่เติบโตมาพร้อมๆ กับความเจริญของเทคโนโลยีอินเทอร์เน็ตนั้น ส่วนใหญ่ใช้ชีวิตประจำวัน "ผูกพัน-ผูกติด" กับเฟซบุ๊กอย่างมากโดยผู้ตอบแบบ สอบถาม ซึ่งเป็นผู้หญิงอายุ ๑๘-๓๕ ปี จำนวน ๑ ใน ๓ ระบุว่าสิ่งแรกที่ทำ หลังจากตื่นนอนก็คือต้องเปิดคอมพิวเตอร์เพื่อเช็คความเคลื่อนไหวในเฟซบุ๊ก ก่อนเป็นอันดับแรก จากนั้นจึงออก เข้าไปแปร่งพัน ทำธุระส่วนตัวในห้องน้ำ!

นอกจากนี้ ผู้ตอบร้อยละ ๓๙ ยอมรับว่า รู้สึกว่าตนเองเสพติดการเล่นเฟซบุ๊กเข้าให้แล้ว! ส่วนสถิติในด้านอื่นๆ จากการสำรวจข้างต้น ยังมีข้อมูลชวนตะลึงเกี่ยวกับสาวฯ ซึ่งเป็นสาวกเฟซบุ๊ก อีกหลายข้อ เช่น

ร้อยละ ๒๑ บอกว่า ตื่นมากกลางดึกเพื่อเช็คเฟซบุ๊ก

ร้อยละ ๖๓ ใช้เฟซบุ๊กเป็นสื่อกลางสร้างเครือข่ายความสัมพันธ์

ร้อยละ ๔๒ มองว่า การโพสต์ภาพพวบบวมของตัวเองลงในเว็บเฟซบุ๊กเป็นเรื่องธรรมดาๆ

ร้อยละ ๗๙ เห็นว่า การโพสต์ภาพจูบกันลงเว็บไม่ใช่เรื่องผิด

ร้อยละ ๕๘ จะติดตามพฤติกรรมของคนที่เกลียดชังหน้ากันผ่านเฟซบุ๊ก

ร้อยละ ๕๐ มองว่า การคบหาเป็น "เพื่อนใหม่" กับ "คนแปลกหน้า" ผ่านเฟซบุ๊กเป็นเรื่องปกติ

ร้อยละ ๕๐ ตอบว่า พร้อมลองคบหาไปเกี่ยวกับผู้ชายที่พบเจอในเฟซบุ๊ก

ร้อยละ ๖ ใช้เฟซบุ๊กหาแฟน

ขณะที่หญิงสาว ร้อยละ ๕๗ เผยว่า โพสต์ข้อความคุยกับคนในเฟซบุ๊กมากกว่าคนตัวจริง ๆ ที่เจอในชีวิตจริง!

สำหรับวิธีดูตัวเองว่า มีพฤติกรรมเข้าข่ายเสพติดเฟซบุ๊กหรือไม่ สามารถสังเกตได้โดยทั่วๆ ไป ดังนี้

๑. ไม่มีความอดทน อยากรเพิ่มเวลาการเล่นเฟซบุ๊กมากขึ้นเรื่อยๆ

๒. ถ้ามีอันต้องลดเวลาการเล่น หรือหยุดเล่นไม่ว่าจะด้วยสาเหตุใดๆ จะรู้สึกกังวล กระสับกระส่าย เฝ้ามืดคิดว่าตอนนี้มีใครโพสต่ออะไรลงในเว็บบ้าง

๓. เวลาที่กิจกรรมเข้าสังคมจริงๆ จะลดน้อยลง หรือย้ายมาพบปะกันบนเฟซบุ๊กแทน

๔. มีเพื่อนในบัญชี หรือในลิสต์ตามเก็นไป จนต้องเสียเวลาคอยตรวจสอบความเคลื่อนไหว หรือถึงแม้จะมีเพื่อนมาก แต่ ๘ ใน ๑๐ กลับไม่ใช่เพื่อนที่รู้จักกันในชีวิตจริง

๕. ชอบบอกกับคนอื่นว่า "ถ้าอยากติดต่ออะไรให้ไปเจอกันในเฟซบุ๊ก"

๖. ไม่ว่าจะทำอะไรก็ใช้เฟซบุ๊กของใคร ก็กรับเป็นเพื่อนทั้งหมด โดยไม่เคยรู้จักปุมหลังของบุคคลนั้นๆ

๗. อดนอนเพื่อเล่นเฟซบุ๊ก

๘. หวนกลับไปคิดถึงความสำเร็จ และกลับมาเริ่มต้นความสัมพันธใหม่อีกครั้งกับแฟนเก่า ที่บังเอิญกลับมาเจอกันผ่านเฟซบุ๊ก ทั้งๆ ที่ปัจจุบันมีคนรักหรือครอบครัวอยู่แล้ว

๙. เวลาเหมาะสมสำหรับการท่องเฟซบุ๊กต่อวัน ไม่ควรเกิน ๑.๓๐ ชั่วโมง

๑๐. เสียสมาธิระหว่างทำงาน เพราะใจจดจ่ออยู่กับเฟซบุ๊ก

นักวิจัยใน สหรัฐหลายสถาบันชี้ว่า ภาวะเสพติดเฟซบุ๊กเป็นอาการย่อยอาการหนึ่ง ของโรค "เสพติดการเล่นอินเทอร์เน็ต" ส่วนต้นตอที่ทำให้เกิดการติดเฟซบุ๊กมาแรงแข่งไล่ ภาครดิดอินเตรีเน็ตประเภทอื่นๆ นั้นมีหลายสมมติฐาน เช่น ดร.พอล เจ. แซ็ก นักประสาทวิทยา ระบุว่า การเล่นเฟซบุ๊กก่อให้เกิดความรู้สึกอบอุ่น มีความสุขเหมือนๆ กับเวลา เจอเพื่อนสนิทในชีวิตจริง ซึ่งนั่นทำให้ร่างกายหลั่งฮอร์โมน "ออกซิโทซิน" หรือสารกระตุ้น ความรัก ความผูกพันออกมาเป็นเพชช

ด้าน ดร.เวนต์ วอลซ์ นักจิตวิทยาความสัมพันธ์คนดังของสหรัฐ กล่าวว่า ความสนใจเพียงผิวเผินที่ผู้เล่นได้รับจาก สังคมเฟซบุ๊ก อาจสร้างแรงตอบสนองทางบวกแก่ผู้เล่นแต่ ขณะเดียวกัน

กลุ่มคนที่มี แนวโน้ม "เสพติดการเล่นอินเทอร์เน็ต" รวมถึงเฟซบุ๊กมากกว่ากลุ่มอื่น ได้แก่ ผู้ใหญ่ที่มี อาการของโรคสมาธิสั้นมีพฤติกรรมหวาดกลัว ไม่ชอบเข้าสังคม มีพฤติกรรมต่อต้านสังคม และมีอาการซึมเศร้า สำหรับผู้ ปกครองที่ไม่อยากให้บุตรหลานต้องพลาดพลังกลายเป็นคนเสพติดเฟซบุ๊ก ดร.วอลซ์ ให้คำแนะนำว่า

๑. พิกให้ลูกมีระเบียบวินัย เช่น ห้ามเข้าเว็บสังคมออนไลน์จนกว่าจะทำกรบ้าน หรือทำโครงการต่างๆ เสร็จเรียบร้อย

๒. บอกกับลูกๆ ว่า ไม่ควรเล่นเฟซบุ๊กขณะครอบครัวใช้เวลารับประทานอาหารร่วมกัน

๓. สร้างนิสัยเลิกเล่นอินเทอร์เน็ตก่อนนอนอย่างน้อย ๑ ชั่วโมง เพื่อให้สมองได้พักผ่อนเต็มที่

สิ่งเหล่านี้ ต้องอาศัยการค่อยๆ พุดคุยทำความเข้าใจกัน แต่ไม่ถึงขั้นบังคับให้ปฏิบัติตามชนิดแตกหัก เพราะแม้แต่ ผู้ใหญ่เอง เค้าเข้าจริงก็อาจตกเข้าไปในหล่มของโรคติดเฟซบุ๊กได้เช่นกัน

(ที่มา : จุลสาร สรร.๙ ปีที่ ๗ ฉบับที่ ๙ ประจำเดือนตุลาคม-เดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๔)

สรุปใจความสำคัญของเรื่อง

วิเคราะห์ข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น ของเรื่อง

พิจารณาความน่าเชื่อถือของเรื่อง
โดยใช้ความคิดอย่างมีเหตุผล

ประเมินค่าข่าวสารที่ได้รับประโยชน์
และคุณค่าทั้งต่อตนเองและต่อผู้อื่น

ใบงาน เรื่อง พุทวิเคราะห์ข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็นจากเรื่องที่ฟังและดู หน่วยที่ ๓ แผนการ
จัดการเรียนรู้ที่ ๓

เรื่อง พุทวิเคราะห์ข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็นจากเรื่องที่ฟังและดู
รายวิชาภาษาไทย ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

การวิเคราะห์ข่าวสาร

ชื่อเรื่อง.....

ที่มา.....

๑. ใจความสำคัญของ

เรื่อง.....

ข้อเท็จจริง	ข้อคิดเห็น
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....

ความน่าเชื่อถือ	ประโยชน์ของข่าว
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....

นักเรียนทำใบงาน การวิเคราะห์ข่าว

การพูดสรุปความจากเรื่อง ที่ฟังและดู

ท ๓.๑ ม. ๒/๑ , ม. ๒/๖